

Latviesi Amīses!

61. gada-gahjums.

Nr. 22.

Trešdeenā, 2. (14.) Junijā.

1882.

Nedaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Expedīcija Besthorn kā grahmatu-bohē Selgawā.

Māditajs: No eekfselehm. No ahrselehm. Bisjamaalabs finas. Ladiislaas un Marija. Kahbas neeku walodas par semes isdalishanu. Drupas un drūkas. Atbildes. Gludinashanas.

No eekfselehm.

Pehterburga. Generaladjutants grahs Schuwalows schim brihscham usturoees Parise un nodohmajoht waſaras laiku paſadīt Frānzijs. — Pilfehtu likumōs, kā „Mofl. Wed.“ stahsta, waldiba griboht daschus nosazījumus pahrgrohsīt. Wispirms wina griboht atmest dohmeelu tagadejo zelschanu pehz ſchirahm un winas weetā ewest zelschanu pehz pilfehtas kwartaleem, waj eezirkneem. — Tahak griboht nosaziht, kā pilfehtas waldes lohzeikti nedrihīst buht ari dohmes lohzeikti; kā gubernas pilfehtu-pahrwalde turpmāk fastahdama iſ wiſu gubernā atrohdoschobs pilfehtu deputateem; kā weetigahm awisehm jadohd plāfchaka brihwiba pēc pilfehtas jautajumu apspreeſchanas, un beidsoht, kā ja-iffrahdā ſtingris preeſchrafs preeſch nekuſamas man- tas takſeeſchanas. — Leelfirsts Wladimirs Alekſandrowitschs 24. Maijā pahrbrauzis no Maſlawas Pehterhofā un ohtrā deenā jau atkal aizselojis us ahrselehm. — Grahs Loris-Metikows no Keiſara Majestetes par dāhwanu dabujis dāhru, ar Turga-fwaigsnī iſ- gresnotu zigaru-dohſi. — Tabakas pahrdohſchana bes bandrolehm eſoht fāfneegusi netizamu mehru. Daschi no leelakeem tabakas fabri- kanteem stahstoht, kā tikai $\frac{1}{10}$ dala no iſſmehkejamabs tabakas un papirofeem eſoht dewuſi krohnim peenahzigo dalu; $\frac{9}{10}$ dala tohpoht pahrdohtas bes krohna muitas aismakſchanas. — Tautas-apgaif- moſchanas ministerija zeroht, kā malka par preeſchlaſijumu klaus- ſchanu uniwerſitetēs un par mahzibū gimnaſijās ſchini gadā eeneiſchoht lihds 22 milj. rublu. — Pareiſtīgiā Palestinas beedriba 21. Maijā atklāta leelfirsta Nikolaja Nikolajewitscha Wezakā pili. Starp beedri- bas dibinatajeem peeminami: leelfirsti Sergejs Alekſandrowitschs un Michails Michailowitschs un Chitrowo kgs. Beedriba grib pabalſtīt pareiſtību ſwehtajā ſemē, ſneegt padohmus un palihſibū Kreemu ſwehtzineekeem un iſdoht mahzitu wihrū pehtijumus par Palestīnu. — „Waldibas Wehſtneſis“ ſino, kā Kolpakowſkis eezelts par ſtepu generalgubernatoru un par jaun-erihlotā Omskas kara-apriņka komandantu, un Tschernajews par Turkestanas generalgubernatoru un Turkestanas kara-apriņka komandantu. — Keiſara Majestete aizi- nahts par kuhmu jaunpeedſimufchajam Bruhſchu prīngim. Leelfirsts Sergejs bijis Keiſara Majestetes weetneeks. — Sina par generała Albedinska atkahſchanohs no Warschawas generalgubernatorā amata, kā „Nowoje Wremja“ tagad iſſkaidro, eſoht bijuñ par agru. — Tautas-apgaifmoſchanas ministerija tagad iſſrahdajoht jaunu programu preeſch Baltijas gubernu ſkohlahm. — Wehſtūtu past- marku zena atkal tifſchoht pamāsinata, prohti no 7 us 6 lapeikahm.

„Iſ Kurſemes. Var besgaligahm muſinashanahm un riħdiſcha- nahm pēc luhgſchanas- un fuħdſibas-rakſtu ſagatawoſchanas „Pehter- burgas Wahzu awise“ eſoht dabujuſi iſ Kurſemes ſchahdu rakſtu: „Nefkaitami agitatori (muſinataji) wasajahs tagad apkahrt un ſlubina laudis us fuħdſibahm. Kā pēc tam netohp ſtrahdahs tautas un tau- tibas labumā, buhs ſaprohtama leeta, jo riħdiſchanas un luhgſchanas- rakſtu farakſiſchanas ir paļiukſhas par labu pelnas awotu. Muſinataji nekaunahs ſawem nabaga „apſpeſteem“ tautas brahleem iſwiſt pat pehdigo graſiti iſ kabatas, jo tas tohpoht iſdohts preeſch augsta, ſwariga mehrka. Kahds paſiħtams adwołats Nihgā ir iſdabujis, kā ſcho leetu waretu wehl paplaſchinah; tapēhz ir laidis pēc pagastu waldehm ihyaschus rakſtus un apfohlijis par 25 rubl. rakſtīt tifdaudſ fuħdſibas-rakſtu, zif pagastā ir fuħdſetaju, un fuħdſetaji gan jau ſpeh- ſchoht ſadabuht neeziņoħs 25 rubuliſħus. Var wiſu Kurſemi ſanahku no

neeziņajeem 25 rubuliſcheem galu-galā kahdi 15 tuhlfst. rublu, un ſchi ſumma nebuhtu ne buht ſmahdejama. — Tomehr ar to ween wehl naw deewsgan, kā, kā Latweeſchi zere, wiſas wiņu wehleſchanahs tifſchoht peepilditas un teem ſaimnekeem, kā wehl naw ſawas mah- jaſ ſirkuschi, taħs tifſchoht no muſchneku ſemes teem eerahditas par ihyaschumu, bet ari teem, kā jau ſawas mahjaſ eepirkuschi, tifſchoht wehl pehz wiņu paſchu wehleſchanahs ſeme peedalita klah, jo wiſa ſeme peederoht Latweeſcheem. Katram radifees weetina, kur tam au- linas ſchnauds. Weens wehleſees p. p. mesha gabalu, jo tas wiņam wehl truhſt; ohtram waijadſehs kahdu gabalu plawas, lai waretu labaki uſtureht ſawus lohpus, un latris dabuſchoht, kā wehleſees.

Wakara-Kurſeme ari gahja apkahrt kahds rakſts, kurā bij atroh- namas wiſas ſchahdas wehleſchanahs. Kahds Kurſemes muſchneeks, kā tureja muſchu us arenti, fazija kahdam Latweetim, kā ari wiſch griboht parakſtītēs, tāpat kā ziti, jo rakſtam bij parakſtu bes ſkaita. Latweetis wiņu uſſkatija ar platahm azihm un waizaja, kā wiſch nahkoht us tahdahm dohmahm; wiſch jau eſoht muſchneeks, un luhgſchanas-rakſts eſoht preeſch ſemnekeem. „Es jau ari eſmu til nohmeeks un wehletoħs kahdu ſemes gabalu dabuht par ihyaschumu,“ muſchneeks fazija. Latweetis kraitija galwu un teiza: „Juhs ne-eſat Latweetis; tikai Latweeſchi war dabuht ſemi.“ Tik taħlu ir gahju- ſħas agitatori muſinashanas, kā taſnibas juhtas pēc wiſpahriji pahrikliſħas Latweeſchu tautas ir paſiukħas ſchaubigas.“

Tahdas finas teefcham neſkan jauki! Un ja ſchiſ ſnojums buhtu pareiſs, kā meħs, ſinams, newaram un ari negribam apgalwoht, un tam ari labi netizam, tad iſkatram, kā pateeffi miħle muħſu tautu, ir ja paleek wiſai behdigam, jo tad wasankiem un tautas ſweedru fu- zejeem buhtu iſdeweess peekrahpt taħdu, kā ſlabprah tiz bleħnu wa- lodahm. Buhtu itin labi bijis, kād minetā awise, kurai tas adwo- kſts Nihgā eſoht „paſiħtams“ jeb ſinams, to adwołatu buhtu pē- faukſi ar wahru, jo tad ari meħs un ziti ſinatu, kā tas taħds ir. Meħs eſam pahrliezinati, kā prahligi ziļveli fargafees no taħdeem luhgſchanas- un fuħdſibas-rakſtu kafdinatajeem, kā ſenatoru rewiſiju tad iſlektatu preeſch ſawa mazina pildiſchanas. Un ta buhtu tautas iſfuħiſchanas, lai wiņa ari notiſtu zaur miħligeem, gludeneem wahrdeem un neſin kahdahm apfoħliſchanahm, kā paſchi iſdohmà, laudis ap- mulfinadami. — Senatora kgam ir gruhts un ſwarigis darbs uſti- zehts. Scho gruhto darbu nebuhs padaricht zaur ſekeem, tifſcheem rakſteem wehl gruhtaku. Kā ſenatora kgs lai ſin, kurā no teem dau- dseem rakſteem, kā wiņam laikam taps eesneegti, roħnahs luhgſcha- nas un wehleſchanahs, kā ſerd is luħdjeju ſirdiħm un tamdeħl ir eewehrojamas, un kurti no teem rakſteem ir farakſtītis ihyaschi kahda rakſtitata pelnas deħl, un — tamdeħl nebuhs eewehrojamas? Tahdai buħiſhanai waldoħt, ſenatoru rewiſija, griboht — negriboht, ſanems daſħu rakſtu ar ne- uſtižibu, neſinadama, waj rakſts tezejji iſ tħiras, waj netħiras ſpalwas, waj rakſta roħnahs leetas, kām pamats, jeb tikai kahdas no „ſemneku kħeरrejjeem“ ſadabutas fuħdſibas un wehleſchanahs, kām now nekaunahs pamata. — Wahru ſakħt, mums tee augħtie wal- wiħri, kā kā muħſu Scheħligà Kunga un Keiſara weetneeki pēc mums ir atmahku, ir ja-uſluħko par taħdeem, kām nedriħkst zelt preeſch wiſu-wiſadas neeku leetinas jeb rakſtus, kā kahdi naudas kahrigi „tau- tas aplaimotaji“ ſchim un tam iſſpeesch. — Lai fuħdſibas- un luhg- ſchanas-rakſti, kām now nekaunahs pamata un kā ſeh pastahwofcheem ſlikumeem newar tapt eewehroti, pahrlieku nepahṛpluħtu Nihgu, kur ſenatoru kgi ſchim briħſham miħt, tad buhtu prahligi, kād tee, kā ſrib kā ſuhdsejt un luħgħees, pahrikliſħu ſarunatohs ar prahligem wiħreem, kahdu Baltijā teefcham netruħkst. Bee tam meħs wiſpirms

norahdam us skrihwatu, skohlotaju, pagasta-wezako un ziteem fungem, kam Latweeschu tautas labklahchanahs laikam gan wairak ruhpehs, nela „Behterburgas Wahzu awises“ adwokatam, kas Latweeschu labumu til duhfchigi gribiht aissstahweht, ka winam tohs 15 tuhst. rubulischu gan newajadsetu leegt, — ka masu atfihchanas un pateizibas fhimi no „apfveesto“ luhdseju un suhdsetaju puves. (Pee tam mehs zeen, pagastu waldes luhdsam, ka buhtu til labas, mums pefuhtiht to original-rakstu, ko „Behterburgas Wahzu awisei“ „pasifstamais“ adwokats is Rihgas pee winahm efoht laidis. Ta buhtu lohti jauka leeta! Zoram, ka minetä awise laudis eepafifstinahs ar winas „pasifstamo“ un teefcham lohti laipno Rihgas adwokata lgu.)

Wezee Latini mehdsä saziht: „Laudis to grib, ka lai winus peewit!“ Mehs zoram, ka pee Latweeschoem fhis wahrs nepeepildies, bet wini runa stahwoschä leetä ta isturefes, ka prahdigai un iiglihtotai tautai peenahkahs.

No Randa was puves. 15. Aprili, wakarä ap pulksten 11 eem, nodedsa Lihgasmuischä rentneekam un melderim, Thonigs kgam, laiders. Sadeguschi daschi fregi un gohwis. Wisleelaka skahde muischü kalpeem, jo teem it wisi lohpi sadeguschi. No wiubreem naw bijis neweena mahjä, tamdehl naw warejuschi nela isglahbt. No kam uguns zehlusees, naw sinams. Dohmä; ka buhs tihschi peelaista. It ihfä laikä fhis jau treschais uguns-grehks Lihgasmuischä. Pehrn pawasfar nodedsa rijas un preefch tam kalpu ehrbergis. To pahrdohmajoh, eet schaufchalas zaur kauleem, ka til ihfä laikä dauds tuhstoscheem mantas paleek par pelnu tchupu.

Aprila mehnesi, sibinam eesperoht, nodedsa Wihschenkes Paschobetu faimneekam stallis un Irlawas Bitschkehpuy faimneekam rijas.

Nespehjam Deewam deewsgan pateikt par to jauko un filto pawasfaras laizinnu. Waijadfigä laikä filtam leetutinam uslihstoht, labiba un sahle azihm redsoht aug. Rudsus reds jau tagad daschä weetä welsdré; til lejas weetä ir tahdi valnapi un puduraini. Kweefchi it wifur lekni jo lekni. Agri fehtä wafareja: firni, ausas, lehzas un diwkanschu meeshi, it žmuki jau semi apsegusi. Ta tad waram zereht us bagatu un kuplu gadu. Ar to filto pawasfaru, bet laikam wiswairak ar lehno seemu — wifadi kükaini un spradschi padara auglu-kohleem un dahrfa-faknehm leelu skahdi, seedu pumpurus un lapas no-ehsdami. Daschi mahza, ka waijagoht jaunohs stahdus apleet ar atdfisfuschi uhdeni, kur kartufeli wahrti. Ziti atkal stahsta, ka laukds un dahrds kahparus, spradschus un wifadus skahdigus kükainus warohit aisdshiht, kad fausä laikä tahdas weetas ar klorakleem waj nelasheteem kahleem apberohit. Atkal ziti isprohwejuschi — tahpus ar sohdrejeem aisdshiht. Sohdrejus ismehrže uhdeni un ar to ubdeni kohleem lapas apfprize.

If Mankeem. Treschajds Wasaras-swehktos isrihkoja Mankeeksi saluma-swehktus. Us preezigejum swehkteem bij fanahzis deewsgan leels lauschu pulks is Ranku pagasta un apkahrtas. Daschi bij pat atbraukuschi is tahlenes. Sapulzejuschohs apfweizinaja ar jaukahm musikas skanahm un runu, kuru tureja B. kgs is Ranku D. mahjahn. Pehz tam dseedaja wairak-balfigi kahdas tautas-dseefmas, un it beidscht wareja wechti palustetees ar danzofchanu. Siržnigu pateizibu issoku isrihkojajeem par jauki pawadito deeninu, kura dascham paliks peeminä.

R.

Leepajä 25. Junijä buhs uhtrupe, kura pahrdohs 10 kugus, kas peeder pee C. F. Schneidera konkurses leetas. — „Lib. Ztga“ fino: 25. Maijä fch opzeetinaja kahdu wihru, kas 16. Aprili isdrijis usbrueenu us Apriku baronu Nolkenu. Winschi fauzotees par Matschu Anskirchu un senak bijis par meschafargu Sakaleija; winsch atfihstotees, ka efoht us irlts, noschaut baronu Nolkenu un daschä zitas personas. — Leepajas juhralä, ohstas seemela puße, debefsbraukschanas deenä, 6. Maijä, ka „Latweetis“ fino, Rihgas baptistu wezbrahlis, Kuhlberga kgs, 9 personas, 2 wihreeschus un 7 seeweefchus, pahrkristijis baptistu tizibä. Wisi bijuschi gehrbusches baltos freklos. Lai gan wehl bijis agris laiks, pulksten $\frac{1}{2}70$ rshtä, tad to mehr dauds lauschu bijis fanahzis. Va kristifchanas laiku tizis dseedahts.

Rihga. Senatoram Manafeinam 22. Maijä stahdijahs preefchä Widsemes muischneebas konvents. — Widsemes landrahts barons Wrangell us pascha luhgschanu zaur senata ukasi no 15. Aprila fch. g. atlaists no Widsemes hosteesas landrahta amata. — Senators Manafeina kgs zetortdeen, 27. Maijä, aissbrauzis us Behterburgu, bet drihsumä buhchoht atkal atpaka. — Politehnikas profesori Glasenapp un Pfuhl no politehnikas waldes nosuhtiti us Maßtau, lai sihkti eepafiftohs ar Kreewu mahkfas un ruhypneebas issstahdi.

— Rihgas brugu-teefas teefnescha-palihgs A. v. Helmersens 11. Maijä, us pascha luhgschanu, atlaists no amata; wina weetä par brugu-teefas teefnescha-palihgs apstiprinhats no muischneebas eemehletais R. v. Loewis.

If Stukmanu muischä. 5. Maijä peedishwoja scheijenes apgabals ilgi nereditu preeka deenu. Minetä deenä Stukmaneschi fagaidija mahjä Stukmanu muischä jauno grafsu un wina leelmahti. Bij ustaifiti kahdi 6 krahfchni gohda-wahrti, ko puschkoja jaukas lampinas. Pulksten 100s wakarä grafsu pahris pahrbraiza par dselszelu Stukmanu stanzijs. Ne taht no dselszela, Pławinds, bij pirmee gohda-wahrti. Pee scheem wahrteem bij sapulzejuschees dauds lauschu, deht apfweizinachanas. Lehneem sohleem kareete isbrauza wahrteem zauri. Ohree gohda-wahrti bij taisiti no Tihsa un Rumpa fgeem pee Pławinu krohga. Treschee gohda-wahrti bij taisiti no walsts (pagasta) un bij lohti krahfchni un jauki puschkoti. Grafsam peebrauza leelais lauschu pulks sauza pretim apfweizinachanas wahrdu. Pee wahrteem peetureja un grafs iskhya is rateem. Stukmanu dseedataju-kohris nodseedaja kahdu jauku dseefminu un grafs pateizahs aifgrahbtä firdi par mihlo fagaidischana. Zetortee gohda-wahrti bij pee Olshsteinmuischä, taisiti no Kene kga. Peektee gohda-wahrti bij ne taht no muischä, un zelsch lihds pat muischä bij puschkohits ar lampahm. Tur grafsa lungu fanehma ar „urä“-fauzeneem un preeka-schahweeneem. Pulkstena tohri stahweja musikanti-kohris. Sestee wišlepnakee gohda-wahrti bij pee pascha pulkstena tohna. Kad rati eebrauza pilis pagalmä, musikanti spehleja. Grafsu pahris iskhya is rateem un apfweizinaja muischä laudis. Neulanda kgs nodseedaja ar skohleneem lahdus pantinus no 280. dseefmas un apfweizinaja grafsu ar runu. Runatajs atgahdinaja wezä grafsa waldifchänas laiku un issazija, ka gribiht kahpoht jaunajam grafsam tilpat uztizigi. Beidscht usfauza runatajs grafsam un grehsenei „augstu läimi!“ Grafs un grehsene pateizahs par laimes wehleschanu, usazinaja laudis, lai eijoht us leepu dahrsu un eegahja tad muischä. Dahrsä spehleja musikanti un raketes schahwahs schnahkdamas gaifa. Grafsu pahris isnahza un apfsehdahs sem koplás klawas. Pehz tam, kad ugunoftana nobeidsahs, grafsi atwadijahs no laudihm, teem pateikdamees par jauko nezereto gohda-deenu. Zoram, ka fchi deena, ka jau gohda-deena, pasiks katraam ilgi atminä.

J. T.

If Siguldas raksta „Balt. Webst.“: Zetortdeen, 20. Maijä, scheijenes pagasta-walde eesuhtija Rihgas brugu-teefai trihs Igaunus. Schee bij pirmä Wasaras-swehktu deenä Siguldas weesnizä fanahkuchi ar weefseem strihdü un beidscht lauschanä, pee kam tee ar na-scheem un akmeneem daschus gruhti eewainojuschi. Weenam no eewainooteem galwas-laujs pahrfists, ta ka, pehz daktera issfazifchanas, efoht mas zeribas us atwefeloschanohs.

Walmeera 26. Maijä nomira turenas basnizas wezakais mahzitajs, Alfreds Walter, sawä 62. dschwibas godä.

Par Pehrnawas gimnasijas direktoru tautas-apgaismoschanas ministeris 19. Maijä apstiprinajis Greeku walodas wirskskohlotaju Zelgawas gimnasiju, kol-rahtu Ezernay.

Ramas (Randen) basnizä, Tehryatas aprikti, ka „Heimathei“ fino, notizis schahds nelaimes atgadijums: Pirmä Wasaras-swehktu deenä kahdai meitai pa paschu spredika laiku basnizä usnahza bahrga frihtamä saite. Iszehlahs trohlnis un speeschanahs; feeweschi eekleedsahs un putekli fazezehlahs, ta ka tahla stahwoschée newareja faredseht un, eewehrojht pastahwoschahs walodas lauschu starpa; wiineem eefchahwahs prahta: Nu laikam fahlftees fen daudsfnatais dinamita sprahdjeens! Us basnizas kohra kahds peekerahs lohga rahmjeem, lai waijadfigä brihdi spehtu islaistees ahrä un ta isglahbtees; bet par nelaimi — pa lohgu ar wisu rahmi iskriht laukä. Zaur fch jauno lehrumu wehl wairak eebaideti, katriis nu steigdamees rauga istikt laukä, zaur ko speeschanahs wehl jo leelaka. Kahdas wezas feewinäs usbehg kanzelē pee mahzitaja, kura meera-bals s nedstrdetä pasuhd lehrumä un trohlni. Pehz ilgala laika tikai mahzitajam un Lesterim isdewahs apmeerinaht istruhkuschobs laudis. Saspeestu un zitadi eewainotu efoht lohti dauds. Waj kahds ari atradis nahvi, par to fino-tajs nesin stahstikt.

Par Sahmu-salas superintendentu 15. Maijä Wisaugstaki eezelts mahzitajs R. Winkler.

Pinnijas landtagā issstrahdahs projekts par preses brihwibu, deht eesneegschanas Keisara Majestetei.

If Scheimes (Leischds) raksta „Baltij“: Ohtrā wasaras-swehktu deenä iszehlahs Steigulu fahdschä, pascha pusdeenas laikä, uguns-grehks; 5 faimneekem nodega wisas ehkas, un uguns nopohtija

jaukohs augļu-kohku dahrus. Kā dsīrdams, uguns no kahdas Schihda mahjinas zehlees, un nebijis nowehrschams, pe dalaiz zaure to, ka mahja stahwejuſi wehja puſe, pa dalaiz ari, ka gandrihs wiſi wihrēſchi bijuschi Scheimes tīgū. — Pahris nedelu atpakał nodega Mel-dschunu fahdschā diwi mahjas, kur deemschehl ari lohpi un diwi zilweki ugunij krita par upuri. — 9. Maijā Scheimes Lutera basnīzā teiza Koppe lgs un 16. Maijā Schulza lgs prohwes-spredikus.

Warschawas awises sino, ka pehdejā laikā iſ Pohlijas iswedohi lohti dauds zuhku iſ Bruslju. Nupat 80 wogoni, ar zuhkahm pehdejā, pahr Warschawu aissuhiti iſ Bruslju.

Maskawa. 23. Maijā Maskawas iſtahde, kā „Golosam“ sino, apmekleta no 12. tuhst. personahm. Sirgu-dſelszela wagoni iſ iſtahdes puſes brauzoht weens pakal oħram, un tomehr nespēhjohi wiſus usnemt. Fuhrmani prasoht nedſirdetas zenaſ. — Maskawas wilnas-wehrptuwes bij gressufchahs pee finanž-ministera ar luhschhanu, lai pa-augustinatu roħbeschu tulli iſ ahrsemes dſijahm. Finanžministerija, ſcho luhschhanu ewehrodama, eſoht nu nospreedusi, kā „Now. Wrem.“ ſtaħsta, nepehrwetai dſijai uſlikt pa 3 rubl. un pehrewei-tai pa 4½ rubl. tulli iſ pudu, t. i. 1½ rubl. par gadu wairak, nela tagad.

Samara. Aisgahjeju ſkaiti, kas ikdeenas nonahl Samarā, pastahwigi eet wairumā. Pehdejā laikā wiħwairak lausku nahloht iſ Kurſkas un Nasanas gubernahm. Winu zeta gals ir waj nu Orenburga jeb Tomſka. Lai teem atweeglinatu zelu, tad Orenburgas dſelszela-walde winus wedohi pa puſ- un, ja leelakās partijās, pat pa zetortdalu mafas.

Tifliſa. Maija pirmās deenās, kā „Kawlaſ“ sino, pa Gru-nijas zelu bij redsams fawads areſtantu gahjeens. Etapes ratōs, kuros weda areſtantu nabadfigahs māntas, fehdeja puika gimnaſista mundeerā, ar patihkamu, iſglīhtotu feiju un gudrahm, duhſchigi rau-goschahm azihm. Puika — kahdas Pehterburgas gimnaſias 4. klafes mahzeliſ — ſlepeni bij atſtahjiſ fawu wezako namu un taifni aif-zelojiſ iſ Tifliſu, tur „ee-elpoht kalnu tihro, fwabado gaisu“. Bet Tifliſas ſtanzijs zeligo puiku apzeetinaja ſchandarmi, kas, kā likahs, nebij tahds „fwabada gaisa“ miħlotajſ, un nu winu fuhtija atpakał fawam tehwam iſ Pehterburgu, un ta to peespeeda zeloht kohpā ar noſeedsnekeem un ar wineem dalibt etapu stanzijs, ſchahs netihrabs, tumſchahs kabakas, kur labs fainmeeks nenoliktu ne fawu lohpinu. — Behgli ar etapi fuhtoht iſ paſcha tehwa, augsta wihra, wehlefchanohs. Dudschedā puika atrada filtu lihdsjuhtibu pee dascheem turenis eedſi-hwotajeem; winam dewa ko ehſt un dſert, un winu uſmudinaja ari ar wahrdeem, lai neſaudetu duhſchu, jo gruhtais zeljch pa Kaukazis kalneem wehl bij zelojams.

Riht-Sibirijā, iſnemoht Jenifeiſkas gubernu, 1881. gadā ſadabuja 1206 pudus 3 mahzinas un 15 ſolotnikas ſelta. Wiſbagatakais bij Olenenkas aprinkis, kur iſrakts wairak nela puſe no wiſa ſelta, prohti 716 pudi 30 mahzinas un 27 ſolotnikas.

No ahrsemehm.

Wahzija. Bismarks 24. Maijā (5. Junijā) atbrauzis Berlinē. Pehz tam wiſch ari apmeklejis walſtſ-ſapulzes fehdefchanu, ſafweizi-najees ar walſtſ-ſapulzes presidentu Lewezowu un ziteem augsteem wihrēem. — Bismarks iſſkatotees ſpirgts un wesels, un eſoht itin mun-drīs. — Bruslju prinčis Wilhelms eeluhdsis Lehnini Umbertu, buht par kruſtehwi wina jaunpedsimuſham dehlam. Umberts pe-nehmis eeluhſchanu iſ kruſtibahm, kuras bij 30. Maijā (11. Junijā).

Auſtrijs. Par fuhtni Parīzē, grafsa Beifta weetā, eezelts grafs Wimpfen un par fuhtni Madridē eezelts grafs Dubskis. — Slawi weetā par walſtſ-finantschu ministeri eezelts Kalajs, kas tāpat kā Slawi peider pee Ungaru tautibas. — Krohna-prinčis Mudoſs bij nodohmajis braukt iſ Berlini iſ Wahzijas printscha Wil-helma dehla kruſtibahm.

Sweedrija. Lehninsch Oſkars un Lehninene Sofija oħrdeen, 25. Maijā, ſwineja ſawas fudraba kahſas. Apſweizinaſchanas un laimes-wehlefchanas augstajeem gawilnekeem peesuhtitas no malu-malahm.

Franzija. Leons Sē Sen Renteenā 24. Maijā (5. Junijā) turejis runu, apleejinadams, ka zeribas iſ ſchi gada plauju un raschu ir labas. Franzijai newaijadſeſchoht iſwest lelus kapitalus ahrsemes, tīgus atweegliniſchotees un prozentos 1883. gadā wareſchoht pama-finah. Waldbia tad luhschahm, ko dariht ar walſtſ-parahdeem.

Anglija. Londones polizejai tagad dauds darba, apſargah ministerus, jo ta dohujifi drohſchas ſinas, ka Iħru dumpineeki ſaga-

tawojoht uſbruzeenūs pret dascheem ministereem. Eſoht peerahdihts, ka Iħru dumpineeki ſlepennahm beedribahm eſoht pilnigas faites ar ſlepennahm Kreewu nihilisti beedribahm Anglija, Franzija un Schweiz. — Londones ſozialisti naturejuſchi ſapulzi, kura iſſafizjuſchi, ka pil-nigi peekrihtoht ſlepawibas darbam, kas paſrahdahts Dublinā pee Kawendischa un Borke. — Anglu trohnamantineeks kohpā ar fawu laulato draudſeni bij nobrauziſ oħtrōs Wasaras-swehſkōs uſ Leſteres pilſehtu, peedalitees pee kahda dahrſa atklahſchanas. Uſ eelas kahds peedſehrīs tehwinsch iſſspeedahs zaure zaure lausku pulku lihds printscha rateem, uſlika uſ teem fawu rohku un mehginaja ar oħtru rohku ſakampi prinzeſes rohku. Brinzeſe to atgruhda atpakał ar fawu faules-ſchiremi un printscha adjutants uſiżta tehwina rohki ar ſohbina plato puſi. Polizeja nu apzeetinaja uſbruzeju, un tas iſſaidroja, ka eſoht ar kahdu draugu par to derejis, waj tam iſdohſchotees pakratih prinzeſes rohku. Ta ka nebij eemesla, mekleht zitus uſbruzeena zehlo-nus, tad tehwinsch tika apſtrahpehts tilk ar 7 deenu zeetumu.

Italija. Garibaldis tiks paglabahs Kapreras halā, kā tas fawu pehdi goħi dſiħwes dalu dſiħwojis un nomiris. Wiſch vats to eſoht wehlejjes dſiħws buhdams. Garibaldis eſoht fawā testamentē noſazijis, ka wina lihks tiltu fadedsinahs un wina pelni kahdā urnā paglabati. Sadedsinachana notiſchoht uſ fahrt, kā tas meħda buht wezjōs laikds, it iħpaſchi pee Grekeem, un kā tas tagad wehl pa laikam noteek Indijā. Garibalda pelnu urna tiſſchoht paglabata ſem weena akazju kohka, wina Kapreras dahrſa, blakus diwahm, ſenak nomiſuſchahm, Garibalda meitahm. Liħks ſchim briħſham uſtahdihts Garibalda dſiħwokli, un pee wina tur goħda-wakti wir-neeki un matroschi no kara-fuga „Karidi“, kas ſtahweja pee Kapreras. Uſ behrehm eerdixx waldbas un tautaſ-weetneku ſapulzeſ deputati, un bes tam ari Noħmas pilſehtā notiſchoht behru ſwinexchanas, kas no waldbas iſriħkota. Wiſi ziti ſwehtki, kas krita ſchinis deenās, atliki uſ weħlaku laiku. Iſdohſchanas preeſch Garibalda behrehm aismat-fahs waldbas. Bes tam waldbas jau 22. Maijā likuſi tautaſ-weetneku ſapulzei preeſchā, atweleht naudu preeſch tautiſkas peeminas zeljchanas Garibalda un preeſch pensijas makħaſchanas Garibalda atraitnei un behrnejm. Weetneku ſapulze tuhlit, bes jeb-kahdahm apſreeſchanahm, peenahmuſi waldbas preeſchlikumus, noſpreedama Garibalda atraitnei un 5 behrnejm, katra 16 tuhst. libru gada-naudas iſ walſtſ-lahdes uſ wiſu muħſchu.

Egipte. Pee Alekſandrijas ohſtas ſchim briħſham ſtahw 9. Cir opeefchu brunu-twaikoni ar peelahdeteem leelgabaleem; bet tāpat ari o hſtas-zeetolſchni pilni ar peelahdeteem leelgabaleem, pee kureem paſta hwigi ſtahw ſaldati, kā ka ſawſtarpiġa ſchauſchanahs katra briħdi war eefahktees. — Anglu waldbas Turku komiſaram Derwischam Paſchā eſoht iſſazijifi wehlefchanohs, kā tas atſauktu Nedju Teſwiku no galwas-pilſehtas Kahras uſ Alekſandriju, jo Kahira tas pilnigi atrohdahs Arabi Paſchā un nemeerneku rohſas.

Wiſjaunakahs ſinas.

,Waldbas Wehſtneſis“ iſſludina, la eekſchleſtu ministeris, grafs Ignatjew, uſ paſcha luhschhanu, ſlimibaſ dehl, Wiſaugſtaki at-laifts no amata. Wina weetā tīzis eezelts par eekſchleſtu ministeri grafs Tolstoi. — „Waldbas Wehſtneſis“ ſino, ka Wiſaugſtaki pawehleħt, ar 1883. g. fahkoht, pamasam atzelt galwaſ-naudas nodohſchanas. — Muħſu Keiſara Majestetes 25. Maijā rihtā apfweizinajuſchi zaure telegramu ſweeđru Lehnina-pahri, kas minetā deenā ſwineja ſawas fudraba kahſas. Tai paſchā deenā wehl iſ Stokholmas atnahja atbilde, kura iſſazija pateiſibu par apſweizinaſchanu. — Keiſariſta Augſtiba Leelſirſts Nikolajs Michailowitschs 22. Maijā iſ Kaukazis atkal pahr-bräuſi Michailowſkajas muiſħa. — Generalis Dworschiklis, kas wehl armeen now iſweſelojees no 1. Merzā 1881. g. dabuteem eewa-nojumeem, ſchinis deenās aifbrauziſ ſinu ahrſemehm — ahrſtees Wiħ-bahden. — Leelſirſts Vladimirs Alekſandrowitschs 27. Maijā (8. Junijā) nobrauziſ Berlinē. Keiſars Wilhelms to peenahmuſi un pa-wadijiſ ſiħbi ſuhtnezzibas hotelim. Pehz puſdeenas leelſirſts ſelojiſ taħlač iſ Italiju. — No ſkaiſtajeem firgeem, kas preeſch krohneſchanas ſwehtkeem bij pirkli ahrſemēs, kā „Wahzu Pehterburgas awise“ ſino, ſchinis deenās deſmit aifgħi juſhi pohſta. Skahdi reħlina uſ 11 tuhſt. 246 rubleem. — Bruslju jaunpedsimuſħa printscha kruſtibahm bij 30. Maijā (11. Junijā). Wiſch dabu ja tohs wahrdue: Friedrich Wilhelm Wilktor. — Keiſars Wilhelms eezeħħiſ ſirkejha Sergej Alekſandrowitsch par 3. ulanu-regimentes preeſchneku. — Nelaika Garibaldi truħdi now wiſ tifluk ſadedsinati, kā ſinohi, bet tāpat guldinati weħħa ſem ſlehpina. — Alekſandrijas pilſehtā Egipteſchi uſbrukuſchi Eiropeeſcheem. Anglu, Italeſchu un Greku konsuli geuhti eewainoti, un kahds Anglu iſcheneeris un dauds ziti Eiropeeſchi noſauti. — Kurſemes gubernas-walde iſſludina „Kurſemes gubernas

awisē, ka pagasta-teesu un muischa-polizeju wehstules bes malkas peenemāmas un issuhtamas wezā kahrtibā. — Gubernas-walde to tam-dehē issludinajuſt, ka daschas pastes-stanzijas bij leegusčahs veenemt mineto teesu un polizeju wehstules par welti.

Ladislaus un Marija.

(Wehsturiga nowele; no Sundula atstahsta.)

1.

Trihs brahki.

Kaisara Ferdinandā laikā peedereja — tagad zaur brihnischki-geem atgadijumeem eewehrojamā jauka Murani pils — Tornalja von Torna familijai.

1536. gadā nomira wezāis Torna kgs, atstahdams weenigo dehlu Ladislawu, kā fawu mantineeku. Torna kgs fawam dehlam Ladislawam bij jau bruhti isredsejees. Ta bij Marija, wina paſcha radi-neeka meita.

Bes tam Torns bij ari Mariju behrna weetā peenehmis, lai wina manta, ja warbuht Ladislaws nomirtu, nenahktu zitū rohkās, bet pa-litku Marijai. Marijas wiham tad buhtu wina wahrds jaapeenem un winas pēznhakameem wiſas muischaſ palisktu par familijas ih-pachumu.

Bet tam Torns, redsedams, kā nebuhs ilgi wairs dſihwotajs, eezechla Ladislawam un Marijai — kās wehl nebij pilnōs gādōs — fawus trihs draugus, Tohmu, Bernatu un Samfonu Valkoſu, kās bij brahki, par pērmindereem, kureem wiſa manta lihds ar pili bij ja-walda lihds mantineeku pee-augſchanai.

Wezāis Torns neweena zita rohkā nedohmaja fawu behrnu likteni labaki atstahjis, kā ſho triju brahku rohkās.

Tohms, tas wezakais, bij bailigs no dabas, ne wiſai mihligā ſejā. Bernats, tas widejais, ar nejauku ſeiju un wiltigahm, gluh-noschahm azihm. Samfons, tas jaunakais, bij leels, kā milsenis, zeets un neschehligs zilwelis, — wahrdū ſaloht: brefmigs burlaks! — Tohmam bij Ladislawa un Marijas audſinachana jawada; Bernatam bij manta jawalda un jasin par faimneezību, un Samfonam bij ta no ūanu zilwelku nageem jafargā.

Bet til-ko wezo Tornu paglabaja, kad jau ispaudahs runas, kā Murani pils eſoht flekawu un laupitaju perekliſ, no kurenes mifigais Samfons aplahrtē laupija un dedzinaja, kamehr gudrais Bernats neriftigu naudu leelōs pulkōs islaida kādīs, tā kā tuwejās pilſehtās negribeja nemt naudu par prezehm, bet labaki prezes mainija.

Par welti fahdscheneeki un pilſehtneeki ſcheljohahs, lai laupitajus iſnižinatu. Kad Ferdinandu luhds, lai wiſch nahktu paſihgā pret ſchein burlakeem, tad atkal brahki taifjahs eet pee Pohku Lehnina Siegiſmunda, lai ſchohs aiffargatu pret Ferdinandā ſaldateem.

Tai laikā wehl nebij nelahdu labu kāra-eerohtſchu paſchāi waldbai, kur nu wehl lai nem pret laupitaju aifgainachanas eerohtſhus nabaga ſemneeki un pilſehtneeki? . . .

Laupitajus gan ūauza teefas preefchā, bet wina nenahza. — Kahds liktenis gaidija nelaimigoſs bahrinus, bij lehti no geedamis . . . Zilwei ſteem nepehja paſihdſeht; . . . tilai vats Deewē. Stadeem nelahwa ar behrneem fatiltees; pērminderi ſinaja wiſadi aifbildinates un iſgrohſtees, tā kā neweens nabaga fehrdeeniſchus nedabuja redſeht. — Kad Ladislaws bij jaunekta gadus aiffneefs, tad pērminderi iſdaudſinaja, kā Ladislaws eſoht us Pohleem aifgahjis un tur flawu un lawrus eeguwis . . . Bet nepagahja ilgs laiks, kad Murani pils tohni plewinajahs melnais truhwes-karogs. Kādīs runaja, kā Ladislaws eſoht pahrnahzis, . . . bet kad . . . un kā? . . . to neweens neſinaja ſajht, — bet peepesch nomiris. „Kurſch nebihtahs” — tā kādīs runaja — „tas war wina behres redſeht.”

2.

Behru naſts.

Seenas iſtabahm ir ar melnu truhwes-drahnu iſſlahtas. Iſtabas widū ir ſahrks ar ſudraba ſlambariem redſams. Pahr ſahrku karajahs familijas wapenis, oħtradi apgreſſis. Wapenis ir ſhahds: Swaigſchau laukā ſtahw balti tehrptis engelis ar ſohbinu rohkā. Sahr-kam katra puſe deg diwpadſmit ſwezes. Sahrka gut jauns wihrs, bahlu ſeiju, eekrituſcheem waigeem, nopeetnu iſſlatu, aifwehtahm azihm. Sahrka kahjgali ir mass galdinſch. Ap to fehſch tſchetri dſeedataji. Pagaldē ſtahw ſala kruhſa. Kruhſu panem weens no dſeedatajeem un apluhkojis ſaka:

„Luhk! kruhſa jau tufſha!”

Iſtabā blakam ir dſirdama negehliga dſerſchanaſ-dſeesma, no rupjahm, aiffmakuſchahm balfihm baurota.

Tſchetri dſeedataji runā paſluſu. Weens panem kruhſi un iſeet. Trihs palikuſchee gaida, gaida, bet newar ſagaidiht — zetorto ar kruhſi eenahkam. Ari tee iſeet . . .

Blakus-iſtabā dſirdama flana blauphanahs; no turenes neweens ne-iſeet; til tas, kā iſſweech ahrā. Lihkis tilai duſeja rahmi un meerigi. Lihds puſnaktij winu wehl war apluhkoht. Pehz puſnaktis winſch — beidsamais Tornalja von Torna familijas lohjeſlis, Ladislaw — taps paglabahs familijas kapōs. Tad winu wairs neridſehs, — winu, kās daudſeem ir labu darijis, kās truhkumu zeetejeem ir paſihdſeis un preefch tehwijas zihniſees. Bet luhk! tagad to ne-weens ne-atmin . . .

Peepesch durwiſ atwehrahs; no blakus-iſtabas iſnahza lahdas peedſehrīs leitnants. To Ladislaw bij iſpirziſ no Turku wehrdſibaſ. Leitnants tureja rohkā trauku, ar ſtipru wiham pilditu. Wiſch tuwo-jahs ſtreipatodams lihkim. Pee lihka peegahjis, wiſch to paſehla fehdus.

„Dſer, brah!“ wiſch murminaja, trauku pee lihka mutes lihdams. „Tew ir taſtſch zelſch preefchā; — kā ſin, waj tur wareñ wiham dabuht; tapehž dſer!“

Pee tam wiſch apgahſa lukturi un karſtais waſkis pileja uſ lihka waigu, kā ſin tomehr paſika auſkis, lahdas bijis.

„Nekas nekaſch,“ leitnants murminaja, atkal diwas ſwezes iſgahſdams, „kad Tu wiham paſaulē nahkſi, tad Lewi aplees ar wehl jo karſtau wihamu!“ Pehz tam leitnants iſſtreipakoja ahrā un pee tam atſtahja durwiſ walā. Wehſch puhta pa walejahm durwiham, ſwezes wehdiñadams; traſaka tapa fahnu-iſtabā dſeraju dſihwe; til iſtabā, kā ſin lihka guleja, waldu ſapa klufums . . . Bet kā ſin wehlaſ weefis ir, kā ſin mironi apmeleſ? . . .

Slaiks, bahls ſeeweetis! . . . Wiham waretu par ehnu tureht, ja wiham azis tahds uguns nemirdetu . . .

Luhk! ſchi ſeeweete ir Marija, nomiruſchā mihiſlā, lihgawina. — Trihs gadus Marija naw Ladislawa redſejuſt; tagad dabujuſt ſinah, kā wiſch nomiris, wiham nahk ſinu apmeleht. Marija ſtahw pee ſahrka. Wiham ſeija ir bahla, wiham luholojahs ſlumji uſ ſawu mihiſlā Ladislawu. Wiham waigus neſlapina aſaras. Wiham aif ſid-ehſteem neſpehj raudaht. Aj! brefmigi! Pat wiſleelakā ſlumjās newar raudaht . . . Wiham ſiſds waj luht, wiham dwehſele neſpehj to panest . . . Wiham iſſamisuſi . . . Wiham buhtu dauds ko teikt, dauds ko uſtizeht . . . teikt, ſik wiham ſin ſazeech . . . kā ſin . . . ſwehtas . . . ſeegas . . . gaidas mohiſiſchās . . . kā ſin ilgojuſees pehz wiham, pehz Ladislawa . . . Wiham praſitu wiham: par ſahdu ſelu wiham war tapt debefis . . . kā ſin war pee wiham tapt . . .

Wiſch bij wiham ſin mihiſch, til ſiſds, un nu . . . wiſch duſs . . . ſahrka . . . un wiham neſpehjia ar wiham plahpaht, trekt . . . mihiſtatees . . .

Wiham peegahjia pee mirona, panehma wiham rohku ſawā baltā, ſmalkā rohka un glaudijsa wiham auſkohs pirkſtus.

Schi rohka ir til dauds laba darijuſt, ſchi rohka ir nabadſineem dahlwanas ſneeguſi . . . fehrdeenus aiffſtahwejuſt . . . tehwijas labad ſohbinu zilajuſt . . . un nu ta ir auſkta . . . auſkta . . .

Bet kā ſin ſin? Waj Marija til newiſlahs. Wiham ūata, kā mironis wiham rohku ſpeech . . . Wiham ſtahwahs uſ mihiſlā. Luhk! wiſch atwehra azis un tſchulſteja: „Eſi ſluſu, apmeerinees; Tu mani nodohtu, ja Tu runatu —“

Marija drebega.

„Es Lewi gaidiju,“ Ladislaw ſazija tſchulſtedams. „Nem naſi un pahrgreſ ſmanas faites, jo redſi, es eſmu ar ſtrikeem ſaiftihts, un tad leez naſi man blakam — — —“

Marija wehl ſtahweja brihnodamahs.

„Marija, Tu nerediti nekahdu brihnumu,“ Ladislaw ſazija, „es eſmu wehl dſihws, bet warbuht tilai ſahdu ſtundu. Schi ſtundu wiham ſleetaht . . . Leezees, it kā ſin Tu mani apraudatu . . . Nebihſtees no manas auſkohs ſruhts, tur wehl ſwehlo dſtrikſtele preefch Lewi . . . un ſchi ir mana miheſtiba. — Kamehr Tu mani nerediti, es biju pils apakſch-ruhmē ſeetumā. Tohms tur mani eeflohdſia, kad wiham nedarbuſ draudeju uſraldiht. Wiſch iſpaudā, kā es eſoht aifzelojis. Bet es ſmaku ſeetumā. Un iſ ſchi ſeetumā mani til nahe ſpehja iſpeſtiht; to es gaidiju ilgi, ilgi, bet neſagaidiju. Deenā ſeeneju ſlaitiht, jo ſemē newar ſinah, waj deena, waj naſts; til to ſinu, kā ilgi ſmaku tumſchā ſeetumā. Beidſoht es ne-ehdu un nedſehru ilgu laiku. Mana meeffa iſdila, kā ſapraulejis kohks, waigi paſika bahli un ſiſds tilai ſnapi, ſnapi pukſteja.“

Kahdu deenu mani mohzitaji mani atrada nedfishwu pee semes gukam. „Tas fcho fauli wairs neredsehs!” tee fazija fmeedamees un nehm a mani us plezeem un isnefa is zeetuma, eetina lihka-autā un eelika sahrikā. Es dsirdeju, ka kahds fazija, ka mana firds wehl efoht filta, to waijagoht ar dunzi pahrschekelt; no bailehm firds man teefham apstahjahs, un dasch, winas pukstefchanu nedfirdedams, fazija: „Kapā wina apstahfees!” ... Bet nu, Marij, dohd man to dunzi!”

Marija peegahja pee galda un, lahditi atwillusti, isnehma dunzi is taks. Ar to wina pahrgreesa Ladiislawi lihka faites.

„Bet ko Tu ar fcho dunzi darifi?” Marija jautaja.

„Gaidishu, kamehr Tohms pee mana sahrikā nahks, tad gruh-dishu dunzi winam firdi,” Ladiislawi atbildeja.

„Esi meerigs un nelustees, es Lewi iislahbschu... Laujees, lai Lewi ness lihku welwē, gan es sinashu, ka Tu is turenies tilki ahrā,” Marija tschuksteja.

„To tilai nē!” Ladiislawi fazija.

„Kamdeht nē?” Marija prafija un tad fazija: „Tawa tehwa sahrikam stahw blakus tuftsch almena sahrikā. Kad wahlu pazek, tad war redseht schauras trepes, kas klinti ir eezirstas; trepes iseet lihds kahdai alai ahrpus pilij. Pa fcho alu Tu tilki ahrā. Pehz pušnaks es eefchu kapu welwē un Lew zetu rahdischū.”

„Bet ka Tu welwē eetapsi?”

„Pehz pušnaks,” Marija fazija, „kad wiſi gulehs, es eefchu Tohma gulamā istabā un nonemshu pils kapenu atflehgash, kuras Tohms apalsh galwas - spilwena glabā. Winsch ir mahntizigs. Winsch un wiſi pils eedfishwneeki dohmā, ka pa naftihm pa pili staigā bahla feeweete, ko nedrihst aiftik; pats Tohms well deli pahr galwu, lai to spohlu neredsetu. Bahla nakti-staigule naw nekahds ahrpaſau-les radijums, bet es pati ta efmu. Tamdeht uslizees man, gan es Lewi atswabinachu!”

„Un Tu ar mani aibehgī?”

„Nē,” Marija noteiza, „Tu eſi pee muhſu augstahs waldibas un faulſi to palihgā, fcho flepławu bedri ispolhſtih; es tamehr palif-ſhu ſchē pili un darifchu waldibai fcho blehſchu noſeegumus ſinamus.”

Tai pafchā brihdi durvis atwehrahs. Brahlī Balfoř eenahza.

Ladiislawi aifwehra azis. Marija to likhs apraudoh.

Tohms Mariju ſweizinaja, bet Bernats un Samfons tilai pa-ſmehjahs. Kad Marija iſgahja ahrā, tad Tohms rahjahs us ſaweeim brahkeem:

„Waj Juhs newarejaht Mariju ſweizinaht, winai nu pils peeder.”

„Kas? pils winai peeder?” Bernats fazija.

„Kā tad! Testamentē tā ir nosazihts, ka pehž Ladiislawi nahwes wiſas mantas un ari pils peeder Marijai.”

„Bet tur nekas neteek ſazihts, ka Lew bij Ladiislawi zeetumā jaſloha,” Samfons ſohboja.

Tohms nodrebeja pee wiſahm meefahm. Bet meerigs iſlikdamees fazija:

„Es tak biju wina aifſtahws, un kad winsch fahka ſawu mantu iſſchekrſt, tad man waijadſeja winu apzeetinaht.”

„Bet kapehž Tu gribi Mariju pee malas dabuht?” Samfons waizaja.

„Ne buht to negribu; Marija prezefees, un Murani pils nahks wiſas wihra rohks.”

Bernats noſkatiyahs us Tohmu, jo newareja iſprast, waj Tohms johkojahs jeb runā pateefibu.

„Un kas buhs ar mums?” Bernats pehdigi waizaja.

„Mehs buhſim, kas mehs bijahm!” Tohms atbildeja.

„Kā to lai ſaprohtu?... Kursch gan buhs Marijas wihrs?” Bernats prafija.

„Muhsu mihtais brahlis Samfons!” Tohms teiza, Samfonu uſſkatiſtams, kas pee lohga atſpeedees ſtahweja.

Samfons nefazija ne wahrdina.

„Waj Tu dsirdeji, ko mehs runajahm?” Tohms jautaja, pret Samfonu greeſees.

„Dsirdeju gan,” Samfons atteiza, „bet tahs naw manas ſeetas, no kurahm Juhs nule runajahm.”

„Samfon, eſi jele prahigis,” Tohms fazija. „Kad Tu ar Mariju ſalaufaſees, tad jau ari wehl wareſi eet, kur gribedams, bet Tu buhſi pils ihpachneeks.”

„To negribu,” Samfons atfazija, „es efmu redſejis wihrus daſchadā nahwē mirſtoht; pats efmu kawis zilwekus ſimteem, efmu leel-gabalu preefchā ſtahwejis, ſapnōs efmu bendes ſohbinu pee ſawas ſprandas redſejis leekam, ſpohkuſ no manu mohzefku ſahrkeem efmu

redſejis uszelamees, un tomehr man nebij bail; bet ſeewefchu aſaras redſeht, — lai Deewſ paſarg, to negribu. To es ſtipri efmu ap-nehmees!”

„Tad es wiſu prezefchu!” Bernats eſauzahs.

Ladiislawi, to wiſu dſirdeams, eewaidejahs ſahrkā.

Brahli ſtatijahs weens us ohtru.

„Kas tas bij?...” Bernats tschukſteja, „kahds eewaidejahs!”

„Buhs kahds nafts-putnis bijis,” Tohms meerinaja.

„Man no lihka ir bail,” Bernats runaja, „es gruhdiſchu wi-nam firdi dunzi, lai wiſch nekad ne-umohſtahs!”

„Lai paleek,” Tohms fazija, „muhs waretu fault pee atbildeſ, ja Ladiislawi kruhti rehtu redſetu.”

„Bailige pintiki,” Samfons ſohboja, „Juhs bihſtatees, la-tas, ko Juhs nokaujat, waretu atkal umohſtess! Kas manu ſohbinu ir baudijis, tas fcho fauli neredsehs...”

„Kuſch,” Tohms klufam teiza, „tur naht lihka glabataji!”

Brahli apkluſa. Glabataji aiftaiſija ſahrku un neſa us lihku welwi.

Tohms pats ar ſawu rohku aifflehdſa durvis un murminaja:

„Tas lai nu duſs lihds paſtarai deenai ſchinī welwē!”

3.

Bahlā nakti-staigule.

Pehz Ladiislawi paglabafchanas Tohms eegahja ar Samfonu Tohma gulamā istabā.

„Brahli Samfon, paleez ſchonakt pee manis,” Tohms fazija, Samfona rohku fatverdams. „Man ir bail valikt weenam paſcham, ellei ſchonakt ir weens ſpohls wairak!”

„Waj wehl Tu eſi bahba?” Samfons fazija.

„Deenā bahbas wahrdi nepelu, bet nakti warbuht gan, jo nakti mani beedē. Schonakt jele paleez,” Tohms luhsahs noschku-kuſchā duhſchā. „Nakti laikā es baidoħs!”

„Warbuht pehz pahrleekahm walarinahm.”

„Nē, bet Deewſ mani ar taſnibu peemelle,” Tohms fazija ſwehtula gihmi, „es efmu dauds grehkojis, bet es gribu atgreſtees, gribu grehkuſ noschehloht. Kad mans noluhks iſdohſees, tad lihds baſnizu buhweht, un ſtaltu baſnizu, kahda wehl naw nekur bijiſi.”

„Ko, waj wehl ſtaltku par Saħlamana baſnizu?” Samfons ſohbojahs, „bet tik nebuħwē manā tuwumā, jo, kas fin, waj nepeefitahs weſns un es wiſu ne-aplaupu!”

„Stahjees, ſohbgal,” Tohms fazija, „un klausées, ko Lew ſtahſtſchu. Ap mani katrai leetai ir dſihwiba; daudsreis, kad efmu weens pats, tad man ſchleet, ka klatris krehſlis us mani rāhdiſtu un teiku: Luhk! kur laupitajſ! Daschreis man uſkriht alliba, es eede-dſinu ſwegi un tomehr neredſu gaſchuma, un man ſchleet, ka efmu ellē un ka welni ap man danzo. Daudſreis redſu pats ſawu ehnu, ka ta manā gulta guk; es mohdinu wiſu, bet ta paleek gukoht, un es nomohzohs ar murgeem jauru nakti...”

„Tu ſtahſti breeniġas leetas,” Samfons fazija, ſohbinu few klah ſeewilidams, us kura bij uſrafliſti tee wahrdi: „Labu nakt!”

(Turymal beigums.)

Kahdas neeku walodas par ſemes iſdalifchann.

Sihmejotees us neeku walodahm par ſemes iſdalifchann, kas weetahm efoht iſplatijufchahs Čeſč-Keewiſa, Keewu awiſe „Zeemu Wehſteſiſ” (Сельский Въстникъ) paſneeds ihpachu rakſtu. Scho rakſtu paſneegiſ ari ſaweeim zeen. laſtajeem, tapehž ka tas rakſts ir jo eevehrojams.

Minetā awiſe rakſta, ka tur, kur ſa-eet kohpā Nowgorodas un Lugas aprinkli, tizoht nepareiſahm walodahm pat taħdi, kam ir eefpej-jamſ par fcho leetu dabuht is drohſchahm weetahm ſlaidras un tiza-mas ſinas. „Naw nekahds brihnumis,” minetā awiſe rakſta taħlaħ, „ka nemahjitee taudis un tee, kas dſihwo atſtatu no ziteem, nodoh-dahm taħdahm dohmahm un ſapno, ka bes puħlina dabuſchoht baudiht zita manu un krahjumu. Wini nenotoħp dauds taħlaħu, ka lihds ſchenkli, kur klausahs ar preeku, kad kahds wasankis ſtahſta pat taħ-dahm leetahm, kas teem ir pa prahtam, un jaħa preefchā neekus par netizamahm dawwinaschanahm. Bet teefħam ir ko brihuitees, kad pat bagatee ſemneeli tiz ſchahdeem neekeem. Semneeli firgodamees taħfah aibrauz aprinka-piſteħtaſ un fateekahs ar mahziteem taudihm, no fużeem waretu dabuht waijadſigo padohmu. Wini aibrauz ari pa reiſahm us Pehterburgu, kur tadħfu war par it wiſu dabuht ſla-

drigu. Un to mehr s'chee fai'meeki tiz krohga plahpa'shanahm, ka scho un nahkoschu gadu waldiba atnem'schoht wifseem semes ihpaschneekem semi un to isdalischchoht semneekem weenlihdigas dalas. Schahda wihsé daschi fai'meeki un meschu ihpaschneek ebeedeti, isgahju'schá seemá fahkuschii pahrdohrt fawus mescha gabalus par s'meekla naudu. Lai gan mesch tur naw wifai dahrgs, to mehr weena defetina laba mescha mafkaja libds 50 rubl. Isgahjuscho seem' tapa pahrdohrt tahds mescha gabals par 15 rubl. defetina un wehl lehta; pat newareja dabuht pirzejus. Neweens ari, kaut buhru s'pehjies un gribejis, nepirka, jo latris dohmaja, ka dabuht meschu par westi un kas buhschohrt pirzi, tam tapshohrt atnemts.

Us schahdru wijsi weeglprahrtiba pati few ir^e gressuji rihsfes. Meschu ihpaschneeki zeeta s'kahdi, tapesh ka meschu pahrdewa par lehnu naudu, un tee, lam mescha nebij, aiflaida isdewigo laiku welti garam, meschu nepirldami. Daschi meschu ihpaschneeki nu gan ir nahkuschi pee prahrt un nepahrdohd wairs atlukuschohs mescha gabalus par s'meekla naudu; bet rasees ari wehl tahdi, lam no mescha ir bailes. Bet tee, lam mescha ir waijadfigs, gaidigs welti us schehlastibas dahnau (милость), kur teem zita mantu, ta' s'koht, klehyi eemetischoht.

Mehs no fawas pufes waram tahdeem weeglprahrtigeem meschu pahrdewejeem s'ozicht, ka tas nekad newar notift un ari nenotiks. Waldiba luhko us tam, ka likumi taptu peepilditi, un likumi fargà latra mantu. Jau fawá 12. nummurá raksta „Zemá Wehstnefis“. ka sem Keisara un likumu fargashanas ikkatris war semi pirkli un zaur tikuschu strahdaschanu eegahdaht, kas tam ir waijadfigs. Neweens naw jabihstahs, ka wina manta taps atnemta.

To paschu mehs" — mineta awise s'ala — „ari tagad apstiprinam, un luhdsam fawus labwehligohs lafitajus un ihpaschi aprinka un zeema preeskchneekus, lai to pasala un isskaidro ari teem, kas fawá nesapraschaná tiz nepateefahm runahm par semes isdalischchanu. Tahdas runas d'ra leelu s'kahdi; s'fajuz laudihm prahrt un kawé fai'meezibas un ruhpneezibas darbus. Pee tam zeesh leelako s'kahdi semkohpis fawá fai'meezibá un amatneeks pee fawa amata. Semneeki gaida deewssin ko, un nedara wairs fawu darbu, ka peenahlahs, zaur ko pascheem noteek s'kahde. Likums un firds-apsina pawehl latram, lai gahda, ka tahdas walodas un runas netaptu isplatitas, un lai ikweens ruhpetoohs par fawu un par wispahrtigo labumu." —

Neeku walodas par semes isdalischchanu — ta' sapni gekigas galwá — bij ds'rdamas s'chad um tad ari Baltijas gubernáas. Tagad, kamehr mahju pirzeju s'kaiits weenmehr eet wairumá un isglihtiba wairak isplatahs, ds'rdam, paldeewa Deewam, dauds masak tahdas neprahrtigas walodas, ko ir isdohmajuschi sozialisti jeb tahdi zilwei, kas gohdi gopelnito mantu turigeem labprahrt atraemtu un dohrtu teem, lam now, lai tee ari buhru pehdigee palaidni un wasanki. Mehs latweeschi ar tahdahm leekahm dohmahm nenokulamees, jo finam, ka Deewa fawas dahnawas daschadi ir isdalijis, ta' ta' tas ikatram ir par labu.

Drupas un druskas.

No Sundula.

- Gudriba.

- 1) Luhk! duhschigais us preeskhu naigi dohdahs, Bet glehwais stahw un bishstahs pahrlahpt mehslus, Un lepnais frisdamas s'meeklus ween tilk plaujahs, Bet gudrais, luhk! s'his pahrspehj winus wifus.
- 2) Par draugu ne-isredsees skreijoscho, Nedz par eenaidneku stahwoch.

No Sundula.

3) Nekumsti par fawu stahwochli, Ja tu nespehj ziteem lihds dohtees;

Nespehjib', ko fawz par kawekli,

Wares daschubahn tu glahbtees.

4) Ar fawahm dahnahm neleelies, Un dohschana ne-esi skohps;

Us s'pohschajo fauliti luhskojees, —

Luhk! klusi, bet s'pohschui ta spihd.

5) Neke wejees drohschi strahdaht, Drohsch' preeksch brahleem zihnitees;

Duhschigais s'pehj wifur gahdaht,

Glehwais ween tilk isbihrees.

6) Sinatniba ir muhleris, ar ko war dauds noslehpmu at-muhleht; wina ir it wifur deriga un leetajama: brihnumus ispehtiht, dabas parahdenschana isprahtoht un mihklas usmincht, ko nefinaneeks bihdamees, pat baikodamees usluhko. Tadeht mahzees sinatnibus un tu buhfi dauds noslehpmu sinatneeks.

7) Nenodohdat fawus prahntus

Zohdu-mahthes mitekkam; Bet lai isred "Brihwestiba"

Winus fawam ds'hwockam.

8) Zitu neneewá par wainahm,

Ko winsch iraid darijis;

Wainas iraid jau ikweenam,

Kas s'chai semé ds'hwojis.

Ja tu gribi zita wainas smahdeht, Raugi pascha wainas tad isdeldeht.

9) Bes apdohma jel neka nedari,

Un ja pat leelá spraugá ar' tu buhru;

Zaur ne-apdohmibu tu wari

Saw' muhchinu wehl dariht gruhtu.

10) Grehkoht iraid — zilwezigi,

Grehkös valikt — welnischligi,

Grehkus eenihst — kriszigi,

Grehkus pedoht — deewischki.

11) Ta' ta' twaikons plaschá juhrá

Pats few zetu s'pehji lauscha,

Nebihstahs, ja plofahs wehtra,

Winam pretim nikni gausch:

Ta' ar' ihestam wiham nahlahs

Taisná zelá turetees, —

Lai ar wehtras wirsü mahlahs,

Winam nebuhs s'chlohbites.

12) Ja ko leelu eis usnahmees isdariht, tad pahrdohmá to wehl reis. Kas pats par fawu war buhru fungs, tam wifa pasaule un wifs ir apalschneeki.

Abbildes.

...: Muns schheet, ka Juhsu spreedums ir var dauds bahrgs. Goobigus um bewaatinigus preekus nebuhs leegt. Tahbi preeksi halbina d'shwes ruhltumun un s'peginha preeskch deenas darishchanahm. Bit mehs finam, tad isefchanas mehds notift swetildeenás vohz vsdeena, tad deewafalposhane nobeigta.

S. Mudsespeeedur: Stahits par Kohlus vili leelahs buht jauls, bet truhki beiguma. Ejam fanehmuschi tilai weemi lohkhui. Luhdsam adres!

Kahdam basnjas-gahjeyam: Ja ne s'chau, tad 24. nummurá. Basdeewa!

Pahwil M...r...n: Noschelholjoma gan ir ta "gehrtá fülimba", kas Juhsu pagastam jazeesch, bet s'laissi tadschu newaran runaht par to leetu.

Latv. Aw. redaktors: J. Weide.

Sundinachanas.

Blankenfeltes pagasta-teeza (Dohbele ap-
ri 17.) uzaizina nelaka Blankenfeltes Soh-

Sahrila Warrenais

parahdu dewejus un nehmehus, libds 28. Ju-
lijam s'ch. g., kura deena žchini leets par
weenigo isflehgshanas-terminu nolikta, ar
janveen parahdeem pee s'klihs teesa uidohters,
un wirtschaftas-leetas, tai wehrteba no 300
rubli f., uhtupe wairakohliteem tilk pah-
rtits klauftihs un libds žchim terminam ne-
usbewusches parahdu nehmehi tilk likumig
strappeti.

Blankenfelte, 14. Maija 1882.
(Nº 17.) Preelschfehd.: C. Friedrichsohn.
(S. W.) Strichw.: J. Fr. Haase.

No frohna Elskhnumuischas pagasta-teeza
s'ch teek isfludina ts. ka ohrdeen; 22 Ju-
lijā ūch. g., frohna Šifsejas muisches Šmer-
deli mahjas, eeksh parahdu pedsihshanas
leetahm.

Daschada mantiba

un wirtschaftas-leetas, tai wehrteba no 300
rubli f., uhtupe wairakohliteem tilk pah-
rtits klauftihs un libds žchim terminam ne-
usbewusches parahdu nehmehi tilk likumig
strappeti.

Elshnumuischas pagasta-teeza, 14.
Maija 1882.

(Nº 240.) Preelschfehd.: P. Dombrowsky.

Teef.-Strichw. pal.: J. Waldmann.

Bornsmindes pagasta-teeza uzaizina wifus,
kas nomirusham puism

Krischjahnam Zahze

to parahdu buhru paikuschi, jeb kureem no
nomirusha lahdas pepsrafschanaas jeb pa-
rahdas nahklos, žchohs fawus parahdu,
peepsrafschanaas jeb makshanas wehlaiss
14. Augustā 1882. gada žchui usdoht; weh-
laiki wairs neiveens netiks klauftihs un ar
parahdu s'lehejeem tilk pehj likuma darihts.

Bornsmindes, 28. Maija 1882.

(Nº 49.) Preelschfehd.: A. Gihlis.

(S. W.) Strichw.: J. Bulmann.

No kumbres frohna pagasta-teezas teek
zaur ſcho wifur tee, kas mirusham Šasch-
pes Šlihpervi fai'meekan

Kristam Wolnowsky

to parahdu palituschi, ū ari tee, lam no
mirejs parahdu palisjib buht, uzaizina
21. Junija ūch. g., kurtse par weenigo
ifflehgshanas-terminu nolits, pee s'klihs
pagasta-teezas atmahlt un ūahus parahdu
usdoht, ar to peedraudechani, ū ūebaki ne-
iveens wairs ar ūaham ūedohschanaam
netiks klauftihs, bet vohz likuma muhshiga
liufuzeesjhana tilk uslifta.

Kumbres ūchaa-namá, 24. Maija 1882.

(Nº 44.) Preelschfehd.: J. Lufait. †††

(S. W.) Pag.-teeſ. Strichw.: A. Günther.

apmeerinaht wina snohts, muhsu mahzitajs. Man pateesi jahistahs, ka schihs dohmas winu aistraidihs bes laika us winu muhschu. Wina brahlis Frizis buhru tam labprahli luhdsejis, bet wisa wina manta ir schi muischina, ko tas pa leelakai daka ar teem fawjeem ween apstrahda."

"Sweschais nopushtahs un jautaja pehz brihtina tahak: „Kas tas par wihru — tur pee lohga?“

"Tas jau ir muhsu zeenigs mahzitajs, wisa schi apgabala mihiulitis. Pee wina Juhs wareet redseht, ka no nabagu lauschu behrnu war isnahlt augstli mahzilts wihrs. Muhsu mahzitajs ir nabaga swijneka dehls. Kahdu deen' zeereja gar nabaga swijneka buhdu tahds schehlfirdigs lungs; sehs winam patika, un tas fuhtija winu skohlâ. Jahnis nebij flinks; winsch pahrspohja drihs ween fawus skohlas-beedrus. Labais lungs fneedsa winam tahak fawu palihgu, un fuhtija sehnu studeereht. Til-ko pusgadu Jahnis bij bijis augstskohlâ, tad nomira wina labdaritajs, un tad ari palihdsiba bij pagalam. Nabadsinch newareja wairs studeereht. Bes tam waijadseja tehwam kreetna palihga. Jahnis negribeja atstaht fawejus bes palihga, tapehz atstahtja skohlu un palika par swijneku. — Te tam kahdâ deenâ gadijahs fawu tagadejo gaspaschu isglahbt no nahwes. Wezais Krafnus gribaja tam par to bagatigi atlihdsnaht, bet palika pats nabags. Jahnim nu waijadseja nahlt luhdsi pee mums. Te atkal bij Frizis klah ar fawu palihgu. Winsch fawahlka fawus gruhti, fuhri sapelnitohs rubulisches, un Jahnim waijadseja eet us augstskohlu. Pehz diwi gadeem winsch pahnahza mahjâ, ka mahzilts wihrs. Us prohwes-spredihi bij basniza til pilna lauschu, ka ahbols nebuhtu waires nokrist semê. Schim waijag buht muhsu mahzitajam, semneeki fledsa weens pahr ohtru, jo wezais mahzitajs jau bij kahdus 80 gaudus wezs. Jahnis nolika pee konfistorijas (basniz-teefas) kreetnu ekfamu un dabuja to weetu. Ak, mihiulits fungs, es buhtu ari Jums wehlejis redseht to preeku, kahds waldija wifa muhsu draudse! Bet jo wairak preezajahs abi Krafnus un daikâ Serafin, kas tapa pehzak wina zeemaha. Es to ne-aismirfischu, kamehr buhschu dsihws."

"Bet kapehz mahzitajs dsihwo muischâ pee Krafnus; waj tad Jums naw mahzitaja muischas?" sweschais prafija.

"Redseht, ta tas jau ar mahzitajeem ir," gans stahstija tahak. "Wezâ mahzitaja muischha ir gluschi faktitufi un draudsei buhru jataifa jauma. Bet to atkal mahzitajs un wina zeemaha ne par ko ne-atkauj. Wini faspeeschahs ka waredami, kad til mums naw kas ja-isdohd. Mahzitajs waretu ari dsihwoht dauds labaki un pilnigaki, nekâ tagad, jo draudse, lai gan naw bagata, tomehr negrib, ka mihiulam dwehselu ganam kas truhktu. Tomehr nereds pee mahzitajeem nekahdu pilnibu, jo leelaka daka no wifahm eenahlfchanahm tohp atdohta nabageem."

"Un Frizis Krafnus?" sweschais waizaja.

"Tur jau winsch ir leijâ pee wihna-kohleem," wezis ahtri atbildeja. "Tas jau ir tas labais Frizis un ta dseltenmate ir Annina, wina jaunakâ meita, un jaunakais dehls Oswalds tur apleij salatu dohbes. Es efmu weenmehr fazijis, ka wini wifa ir labi zilweki, bet wezais Frizis ir un paleek tas labakais. Wina faktamais wahrds ir: „Ustiziba us labem zilwekeem naw mani wehl nekad peewihlufti,“ un pee schi wahrda winsch ir turejees wifa fawu muhschu, lai gan weenreis zaur fawu ustizibu pasaudeja wifa mantu un tapa gluschi nabags. Winsch galwoja preefch ilgeem gadeem par fawu draugu ar wifa fawu mantu un ta isglahba to no leelas nelaimes. Bet draugs bij wiltneeks, un Frizis pasaudeja wifa. Laudis winu apfmejha ar wifa faktamo wahrdu. Frizis par to fmehjahs, strahdaja jo tschakli, un aissstahw wehl schodeen to wiltneku. Tschakli strahdadams tas eeguwa schi muischiku un nu jau war it brangi pahrtikt. Ari winsch waretu dsihwoht dauds labaki, kad til tapat, ka mahzitajs, nedohtu leelako daku probjam. Bitadi winam eet it brangi. Behrni ari ir wifa labi apghydati."

Sweschineeka azis parahdijahs afaras. "Pateesi, Tu labais Frizi," winsch fazija pats pee fewis, "Tawa ustiziba us labem zilwekeem naw Tewi peewihlufti." Tad winsch atgreesahs un fneedsa ganam rohku.

"Baldeews, mihiulits draugs, par to, ko man pastahstijaht. Saule ees drihs semê; tapehz parahdeet man zeku, pa kuru waru aisskuht Frizcha muischâ."

"Ko?" wezais jautaja. "Warbuht efeet winam labs draugs?" "Tas efmu gan."

"Ak, kahds preeks tur nu buhs! Nahzeet ween, mihiulits fungs." Wezais gan gahja papreelshu, lihds tee fasneedsa zeku, kas weda taifni us muischinu.

"Ar Deewu!" sweschais fazija mihiuli. "Es efmu nodohmajis schi kahdas deenas palift; warbuht ka wehl fatikfimees." Sweschais gahja pa eerahdito zeku us muischinu un gans atgreesahs atpatak pee fawahm awihm.

Saule bij jau nogahjuft un jauks pawafaras wakars nolaidees pahr wifu semi. Puku seedi isplatiha faldu, patihkomu smarshu.

Pehteris Krafnus fehdeja jauka puku lapene un preezajahs par jauko wakaru. Te peenahza pee ta wina snohts, mahzitajs Jahnis, un fazija: "Us riht' deenu Juhs wareet, papin, it ihpachhi preezatees."

"Mihiulits dehls," firmgalvis atbildeja lehni. "Juhs, mihiuli, dareet wifu manu dsihwi par pastahwigeem preekeem."

"Riht' ir debess-braukschanas deena," Jahnis runaja tahak; "riht' es gribu peepildiht Juhs farstako wehleschanohs un fazicht spre-diki par Juhs wiismihiako tematu."

"Par" — firmgalvis jautaja ar preezigu waigu un sinaja jau eeprech, par ko mahzitajs gribaja runah.

"Par nemirstibu jeb muhschigu dsihwofchanu, mihiulo teht."

"Baldeews Tew," Pehteris Krafnus fazija. "Lai gan es wairs neschaubohns, ka pateesi ir kahda jaukala seme, jaukala dsihwofchanu, tad tomehr man patihk klausites Tawus wahrdus swihtâ weetâ. — Ak, kaut es spehtu to pahrleezinaschanohs, kas tagad mahjo manâ firdi, ka kahdu dahrug mantu atstaht katram, kas wehl netiz un schau-bahs. Scho pahrleezinaschanohs nespohj nekas wairs zilwekam at-nemt, nedz ari kahdâ wihsâ isrunah, jo zilweks to nereds ar azihm, bet to fajuh — wina firds."

Tomehr pee scheem wahrdeem usnahza Krafnus behdigas dohmas. Winsch atzerejahs, ka Frizis daudseem bij palizis parahdâ.

Jahnis manija ari wezâ wihsa dohmas un fahla to meerinaht, fazidams: "Ka Juhs wareet ta, mihiulo teht, fawu dsihwi newaijadfigâ wihsâ dariht ruhktu? Deews peedohd katram, kas fawus grehkus pateefigi noschehlo, bet Winsch negrib, ka zilweks pats fawu dsihwofchanu padara wirs semes par nepanehamu un ruhktu. Ustizatees Deewa schehligam un labam prahtam. Winsch Jums ir til daudskahrtigi parahdijahs fawu ne-ismehrojamo schehlastibu un spehj ari Juhs peh-digo un leelako wehleschanohs peepildiht."

"Mihiulits Jahn," firmgalvis atbildeja, "es tizu Deewa schehlastibai. Bet kad mehs no Wina pagehram to, kas naw eespehjams, tad ta ir Deewa schehlastibas neleetiga walkafchana."

"Mihiulo teht", Deewa wahrdus fludinatajs fazija us winu. "It ihpachhi mums, kas efam no Deewa til dauds schehlastibas da-bujuschi, nepeenahkabs buht tahdeem mastizigeem. Kad mehs ne-waram ar ustizibu us Deewu suhkotees, ka s gan lai tad to spehj? Deews gan muhsu laikos brihnumus nedara, bet mehs abi efam tomehr jau deewsgan fajutuschi, ka Deewa zeli ir brihnischligi."

"Tas gan ir teesa, ka Deewa zeli ir brihnischligi," firmgalvis fazija un falika rohlas, ka us Deewa luhschanu.

Abi palika kluftu. Til no tahlenes atskaneja pulkstena skana, kas ka kahda balsi is dauds jaukakas pafaules trauzeja wakara klu-fumu.

Te us weenreis atskaneja no muischas platscha sawads trohlnis. Bij dsirdamas wairak zilweku balsi un stipra funu reechna. Dahrta wahrti tapa ahtri atrauti valâ un Frizis Krafnus tezeja zik ahtri ween spehdams us klufto lapeni. Jahnis dohmaja, ka buhfschoht notiksi kahda nelaime, tapehz steidsahs winam preti. Te Frizis winu apkampa un kluhpschja bes mehra, un tapat tas ari darija ar Pehteris. Bar welti abi apwaizajahs, kahda eemefla dehl winsch ir tahds pree-zigs. Pehz laba brihscha Frizis fahla runah un afaras tam riteja straumehm is azihm.

"Mani mihiuli, mana zeriba un ustiziba us labem zilwekeem naw mani wehl nekad peewihlufti. Juhs brihnatees un dohmajeet, ka stahstu Jums kahdu pafaku. Mans draugs Indrikis, par ko preefch 21 gada galwoju, ir mahjâ, ir têpat. Winsch ir is Almerikas rakfijis wairak wehstules, bet kad nedabujis atbildes, tad nahzis pats, lai islihdsinatu fawu parahdu un peerahditu, ka ustiziba naw nekahds leeks eedohms, naw pafaku."

Pehteris un Jahnis wehl nespohj neko atbildeht, kad jau sweschais fungs ar Serafini pee rohlas eenahza lapene.

"Nahzeet schurp, wifa, wifa mani mihiuli," winsch fauza, "un ap-luhkojeet draugu, par kura ustizibu es nekad wehl ne-efmu schaubijees."

Pateesi waru tagad issault lihds ar flaweno dseesmineeku: „Ko eelschliga balsfs Tew leezina, tas dwehfeli nekad nemahna.“ „Mihlaais draugs,“ winsch runaja aissgrahbts tahak, „kad Tu ari buhtu pahernahzis, ka pehdigais nabags, tad tomehr Tu buhtu mani atradis, ka draugu. Bet zaur tam, ka esti bagats, Tu man padari nezeretu leelu preeku. Man Tawas naudas newaijag, bet manam brahslim nu ir valihdsehts un pehdigahs behdas no wina atnemtas.“ Winsch usluhkoja labu brihdi fawu firmo brahli un tad fazija raudadams: Mihlaais brahli! Taws gohds ir glahbts, — Taws wahrdts ir atkal tihrs!“

Tagad palika wifi labu brihdi kluu. Pehteris Krafmus stahweja kluu, nekustedamees. Wakara faulite apspihdeja firmgalwja preezigo waigu. Debeschiks meers paherlahja wina feiju; wina pehdigä un firfnigala wehlefchanahs bij peepildita; Deews winam bij to dewis, ko winsch nebij zerejis, ko winsch newareja un nedrihlesteja wairs zereht. Winsch issteepa ka fwehtidams fawas rohlas pahr faveejem un fazija:

„Dishwoeet fweiki — ar Deewu, ar Deewu, un tizeet wifi — wifi — ka teesham ir Deews un ir nemiristi — ir muhschiga dishwoschana!“

Schee bij wina pehdigee wahrdi. Ka noguris zelotajs — winsch nolaids us fehdeka; wina galwa nokhrahs us kruhtihm — winsch bij scho pafauli atstahjis un eegahjis muhschigä dishwoschana. Isbihjuſchees Jahnis, Frijis un Indrikis peenahza klah. Bet kad Jahnis apluhkoja aifgahjuſcha waigu, winsch pazehla fawas rohlas us debesihm un fazija: „Uhgim Deewu, lai winsch ari mums peefchir taahu pehdigu stundinu. — Winsch ir debesis eemantosis.“

„Ak, mans mihlaais brahli, tad schai preeka wehstij waijadseja atnest Tew nahwi!“ Frijis fazija raudadams, bet apmeerinadamees winsch wehl peelika klah, „bet fwehtigu nahwi.“

Serafine nometusees pee fawa tehwa us zeleem pee fomes un raudaja. Ari leelake behrni raudaja, bet masais trihs gadus wezais Jahnitis fazija brihnidamees: „Kapehz Juhs raudat? Wezehws jau naw nomiris; winsch tik gut!“

„Tew taisniba, mihlaais behrns,“ mahzitajs fazija, zaur behrna eesiprinahs, „winsch teesham gut.“

Un no wakara pufes apspihdeja wakara-swaigsne ne-aprakstamä spohschumä.

J. R.—g.

Weeniba dohd spehku un pastahwibu.

„Spehkus lohpä weenodam, Stiprumu mehs panahsim; Kohlu-rohla eelitdam, Bisgruhtalo pahrwaresim. Kas schlekeem spehleem Ne-eespehjams, nepahwarams, Tas weenoteem un seeteem It weegli panahlam un darams.“

Daba, schi pasaules besgaligi leela ehka, ir dishwa grahamata, kas ne tikai dohd leezib no winas warenä, spehzigä rakstita ja, kas faka: „Es efmu tas, kas Es efmu“; bet kas ari mums peerahda, ka no pat wifl leelaka radijuma lihds masakajam kustonitum wijs atrohdahs fakara un ka kehdes lohzeiki, weens eelsch ohtra weenoti, feenahs un karajahs lohpä, lai sawam noluksam kalspotu. To kahds flawens dabas pratejs peerahda, fazidams: „Zits pret zitu zihnnä un tomehr wifl zaur wifl un preefch wifa pastahwibä.“

Gaule peerewl semi, seme mehnisi un weena leetina ohtru leetinu leelaja Deewa radibä. Lai ari katrai fawis ihpats spehks, kas zitus eerauga par faveem enaidneekem, tad tomehr peewiljeja, weenotaja spehks patur wirstrohku un uswarefchanu.

Putnisch usmekle putnianu; zihnahs fawä starpä usturefchanas panahkchanä; pahrwar un teek pahrwarehts. Lohps lohpu, swehrs swehru mekle un atrohd, un zihnnä weens pee ohtra paleek un turahs. Kohks pee kohla augdams, zits zitu aissstahw no aukahm un wehtrahm, kas tohs draude no faknehm isgahst, un ta puschko dabu un dohd ziteem radijumeem pawehni un patwaru. Pukites dasch-dashadä skafsumä, weena par ohtru un wifas lohpä, gresno un rohla semi, patihkamu fmarschu apkahrtne iselpodamas un isplatiadamas. Skudra ir mass kulkainitis, bet apluhko winas kohpibas darbus un panahkumus! Bitite, weena par ohtru un wifas lohpä, zita zitu aissstahwemas, pahrwar un aisdien fawus enaidneekus, saldu medutiuu kahrites kahdumas.

Kad skatamees atpaka, pee wehstures pawedeeena turedamees tad redsam, ka tautas un walslis zehluschahs un nodibinajuschahs. Bilwels usmekleja zilweku; weentulam tam bij schauschaligi, pat neespehjami pastahweht. Zilweli weenojahs zihnidamees lohpä us pa-

stahwigu fadishwes nodibinaschanu. Gimene sejhahs pee gimenes, peenehma fawstarpigus panahkumus un eerafhas; atsina to par launu un scho par nederoſchu, mahzijahs zita no zitas, un puhejahs katra preefch few un ari preefch wifeem. Ta isauga tautas. Laika un fadishwes bubfchanas fazehla tautas brihscheem weenu pret ohtru; tahs zihnjahs, pahrwareja un tapa pahrwaretas: lihds pehdigi mahzijahs zita zitu atsift un zeeniht. Zihnnisch us zihnnina, un tomehr paſchahm pa datai nejuhtoh, nesaprohtoh — flepuna weenibas faite tahs fehja un fawenoja: atsina pehdigi, ka weena bes ohtras newar buht. Ko weena nemahzeja, to mahzeja un sinaja ohtra; kas weenai truhka, tas ohtrai bij pahrmehrä. Tirgoschana fahla folt un saloh; turiba un bagatiba peenehmahs, un lihds ar to mahkla un ruhpneebiza, ighliktiba un sinachana fahla plauk un seedeht.

Atsina ari, ka weenai jadsihwo ohtrai blakam, ka nemeers un naids jaleek pee malas un wifi spehki jalohka us eelschligo lablahfchanahs un gara lohpfchanu, lai eespehlu fawu pastahwibu ustureht. Noprata, „ka meers baro un nemeers ipohsta“, un ja padohfees laiflumam un kuhtribai, tad ahtri jo ohtrai pasiks par laupijumu un ekritihs wehrgu pineklös. Wifi lohzeiki fahla nepeelusdami darboees un strahdaht paschi fawas mahjäs, fawas rohbeschäas. Meschi un purwi, fili un ganibas pahrwehrtahs augligös laukös un dahrös. Semlohpibas plauka un eenehma zeenijamu weetu; laudis redseja un atsina, ka no winas tikai wifa lablahfchanu un pastahwiba atlehza. Gaifmas gars aifdsina tumfibu un faspahrdija aprohbeschofchanas zeetokschus. Ihpachti tizibas atjaunoſchana jeb reformazija atneſa gaismu un — gara brihwibu. Sinaſchanas un attihstiba zihnnä ar tumfibu un ne-attihstiba gahja arween us preefchhu un parahdijahs wifur un wifös laikös, ka uswatetajas. Zehlahs zilweku weenoschanahs. Tee, kas weenadus zenteenus un mehrkus fewim bij spraudsch, dewahs kohpä us beedribu flegfchanu, lai jo weeglaki un ahtraki tohs panahktu. Iszehlahs tirgoschana, semlohpibas, labdarischanas beedribas u. t. j. pr.

Kas behrneem skohlas, tas jaunekleem, jauneklehm un wiherem ir beedribas. Un jo wairak mehs fawu buhfschanu un usdewumu atfistam un pahrdohmajam, un jo wairak efam mahzijuschees un pefishwojuschi, jo wairak ari fajuhtam ne-aprohbeschotu waijadfbu, weens no ohtra mahzitees, dsirdeht, redseht, labu no launa islohbicht un to patureht. Beedribas mahzamees aifspredumus aifstah un no-wehrst, nesapraschanu ifskaidroht, gaifmu un fapraschanu daschä sinä eemantoh. Tur juhtamees brihwi, swabadi un weenadi fawös zenteendis un panahkumös. Augsts un sems, mahzichts un nemahzichts, bagats un nabags, fainneeks un kalsps, wifi juhtahs ka dishwi weenadi beedribas lohzeiki. Wifi sehj un wifi ari plauj. Lai ari masuminch to graudinu, ko isfehj, tad tomehr, pee weena ahtral un wairak, pee ohtra wehla un masak, tee fawus auglus nefihs. Waj nejuhtamees tahdös kohpibas brihshöd no kahdas augstakas, fazifim — mihlestibas-fautes zits ar zitu weenoti, ta ka muhsu brahku likteni paleek ari par muhsu paschu likteni? Waj nenomanam tahdös fa-eefchänäs, ka mehs weens bes ohtra nefes, ka weenam waijag ohtra, ka weena pascha drauga dahwana un fwehtiba war tuhleſcheem buht par labu? Tur war jaunekli ar jaunekleem, wihi ar wiherem, kaimini ar kaimineem, tahki un tuvi, kas warbuht nedekahm un mehnescheem nesa-eetahs un pat nepastahstahs, mahzitees weens ohtru pascht un zeeniht, draudfbu flegt, atjaunoht un fiprinah, un mahzitees pascht, kahdi mehs efam weens pret ohtru un kahdeem mums weenam pret ohtru jabuht. — Tur mahzamees pascht un atfist zits zita weeglumus un flogus; tohs panest un drohſchibu un firdibu mohdinaht un ustureht, lai apaksch liktena nastas nekluhpam un nepasauđejam wiheribu un zeribu; preekus un laimi pawairoht un ustureht; atgahdinah, ka weenumehr faules spohschums nespipidehs, bet parahdifees ari tumfchi padebeschi fadishwes zelä. Lai nelaujahs no laimes un preekeem fawi ſawaldſtinatees, bet weenmehr ir nomohdä un gatawi, ar wifeem labeem lihdselkem liktena nepastahwibai stahtees preti. Lai waram, wahrdtu fakoht, dseedah:

„Tur loi pilda mihlestiba,
Jhsta brahku fatiziba
Sirdi, prahku,
Dishwes kahrtu.

Saldais meers lai wifus faista,
Meestinu kad laufös laista —
„Tu un Tu“
Us muhschibu!

Kurfu dēhli, Latvju meitas,

Efeet teikti — issflawetas

Scheijenē,

Tahlenē.

Tautas-dseefmas lai atskan,

Kur ween Kursus kohpā man'

Satizibā,

Rewainibā.

Kas ween Latvju tautu sin',

Lai muhs' wahrdū gohdam min'

Vafaule,

Wehsture."

Tā redsam, kas zilwels zilwelkam zaur weenibu un ihstu mihlestibu war buht, ja tikai neleekahs no aisspreedumeem pahrwaretees un weenibas juhsmas nenooslahyē un nenoomehrdē no saw- un paschmihlestibas. — Wīseem ir weenadas teesibas. Bet ari latrai kahrtai, latrai buhchanai ir faws svehtums, fawa patslahwiba jafargā un jazeenā. Mehs nedrihkstam to aiskahrt un to johstu rasiht, kas muhs zitu pee zita fatur; nedrihkstam tohs pamatus no-ahrdiht, us kureem daschadas kahrtas un buhchanas ir zehlufchahs. Ikweenam meeas lohzellim ir faws peenahkums un faws usdewums. — Wīseem jabuht jautrā, patihlamā faslkānā. Neweens nedrihkst Absaloma lohmu spehleht, pehz patikchanas lischkeht un preezatees par peekritejeem: jo tad sini, ka us besdibina stahwesi, kritisi un ari zitus lihsā nogahsī. Kaunes fazicht: „Nen em to, kas man peeder, bet dohd man to, kas Tew peeder!“ Zeani un fargā zita mantu, ihpachumu, kahrtu, buhchanu un tautibu, zaur tam tu pats fewi, fawu gohdu, mantu un fawejus, fawu tautu un tautibu zeenī un usturesī — stiprumu un patslahwiba dsemdeis un patureis.

„Ko es daru zitam, to pats few;
Weenibā spehks ir man un Tew.“

R. Schiller.

Kahds[wahrds manai]tautai.)

Man buhtu dauds ko runaht ar tewi, mana mihiā Latweeschu tauta, jo tas laiks, kura mehs' dīshwojam; paleek ar ickatru deenu raibaks. Weens grib scho, ohtris to, un deemschehl pat ir japee-dīshwo, ka dasch eedrohshinahs nosault par Latweeschu tautas eenaideekeem un pretineekeem wihrus, kas teizami puhelejabs Latweeschu tautas labā. Pee Bahbeles tohrna zits zitu nesaprata, ko runaja; tagad pee mums Latweescheem daschbrihd zits zitu nesaproht, ko grib un wehlaħs. Zukas pee mums ir palikusħas til leelas, ka par ickatru leetu negribu runaht, par ko gan waretu un wajjadsetu ko runaht. Tamdeht runashu tikai par weenu leetu, — prohti par muhsu tautas-flohlas. — Latweeschu tautas druwa aug dascha jauka pukite. Weena no tām jaukalajahm man leekahs buht — muhsu tautas-flohla. Zik esmu dīrdejis no wiħreem, kas pasihst Wahzseemes tautas-flohlas, kas tadħsu buhs tħas wiħi kreetħalħas wiħsa pafaulē, tad muhsu Latweeschu tautas-flohlas, wišpahrigi nemoh. Wahzseemes tautas-flohlahm war zeenigi stahtees blakam, ihpachhi, kad ċewxho, ka pee mums floħlas laiks pehz likuma naw wiś gadi, bet tikai 3 seemas. Un tomeħri daschi tauteħschu un ari kahds netāuteetis staipidamees staipahs gar muhsu tautas-flohlahm, weħledamees, lai tagadejja pahrwaldishana par tautas-flohlahm tiktu atmesta un winas weetā nahktu kahdi no augstahs waldbas eezelti amata-wihri jeb eerehdni, kas stahw apakħi tautas-apgaismosħanas ministerijas. Lai, senatora rewissjai pēpalihħo, jo droħschhi waretu pahnakt kahdu pahrgrōħiħanu muhsu tautas-flohlas, tad kahdi finami fungi ir eesneegħi tautas-apgaismosħanas ministerij, geheimrah-tam, tai finā luħgħan-as-rakku, no ka „Latweeschu Awises“ un ari zitt laikra kstī faww laikā finoja. Tahdeem luħgħan-as-raksteem ir mas frawa, ja aif teem nestahw pati tauta. Tā tad ne sen kahda Wahzu awise jau finoja, ka eijoħt aplahrt jeb wasajotees aplahrt pa Latvju — wiħreti, kas schenħo un krohgħo fanekklojoh taudis, lai tee issafloht fawu weħleħħanohs, ka tautas-flohlas tiktu atswabinatas no faww tagadejħas pahrwaldibas u. t. i. pr. — Ari es esmu dīrdejis, ka us kahdu wiħi dasħoħs opgħablos luħgħan-as-rakki teekoh sagħata-woti un parakki preeħsch tam sadabuti. Es nesinu, waj-augsta sen-

toru rewissija us tahdeem raksteem greestħs fawu weħribu jeb nè; ari par to neħpreedisħu, waj-no augstahs waldbas eezelamee floħlu rewidenti, kas pastarpahm un weetu-weetahm pahrħu koholu muhsu tautas-flohlas, to leetu labak pratihs un isdarihs, neħħi muhsu tagadejee floħħas pahrħu koholu, kas ar muhsu floħħahm, tā fakoh, ir fa-augusti kohpa. Muhsu augsta waldbas, kas allasħi sin, kas mums un wal-stiż ir par labu, pati finahs labak, kahdi foħti fħai fina buhs sperami. Es pehz fawa prahha dohmaju tā: Saimneeks, kam-aug laba labiba un kas ar ickatru gadu paleek turigaks, lehti nepahrgrōħsa fawus laukus; zaur leeku pahrgrōħiħanu nakh' atseħħas un flahde. Tā tad axi buhtu stipri ja-apħoħma, pirms muhsu tautas-flohlas, kas tadħsu nefs labus anglus, nostahda us ziteem pamateem un tanu eegħroħsa zituh kahrtib. — Es negribu faziħt, ka es newaru pahriskatitees, bet tas man gan ir kliji jaleezina, ka es, jeħsħu jau dasch u gadu floħħas druwā strahdaju un ticklab Kursemi, ka ari Widsemi itin labi paħħstu, ne buht ne-esmu manijs, ka pati tauta — isnemoh tħadu retu, kam feiħi kli ħażżejjix un mehrki — weħletħoħs, lai tautas-flohlas taptu fħirkas no basnizas un lai tħas paliku pawissam zitadas. Turprettim fawd's dauds gadu wifur esmu redsejjs un dīrdejjs, ka pati tauta dsiki un fahpigħi no schelhotu, kahdi winai tautas-flohlu fina tas taptu nemis, ko ta zaur il-geem gadeem un leeħem puħ-lineem un upureem ir-paħħlu. Man fħeket, ka tee wiħri, kas wiħu-wifadas weħleħħanahs, ko karris isdohħma un jekk prekeħxa tautas wahrdā, weegħprahħi speħħe ar tautas juhtahm un tautas gara-man-tahm. Wini pafċi gan laikam finahs, ka tħadai speħħlei buhs reiħ jabeidħa, bet leelais kausħu bars to nesna un tamdeħt dasch leekħas newiħoħt u nemanohħ apmuñnatees un peemuñnatees us raksteem, kas ne buht to ne-issaka, ko pati tauta weħlaħs un għib. Bes tam muhsu leeħe tautas aplaġmotaji, ja wini weħleħħanahs tautas-flohlu fina peepildiħoħs, uskrautu tautai ne wiħi masas malkasħanahs. Tagħid floħħu pahrwaldishana un pahrħu koholu nemix-xaqqa tautai ne grafsa; zitadi tas buhtu, kahdi taptu eż-żejtli feiħi kli ħażżejjix waldbas pahrħu koholu, kas fawu darbu neħħra datu wis par weli. — Es mineto weħleħħanahs newaru fapprast ari weħl fħiħi leetas deħħi: Muhsu tauta dīħdmamees dīħħanahs pehz pafċħwħaldibas un plafċħakħam teesibam. Un fħi dīħħanahs ir laba un fħee żenteen iż-żeżi, jo kas nefs nastas, tas ari għib liħdisspreest un liħdixruna. Tautas-flohlas fina mums, paledwex Deewam, ir-pafċħwħaldib, pee kuras nem dalibu wiċċi tee, kas peedalħas pee floħħas ustureħħanahs. Waj-nu naw tiħri jaġħidha, par to, ka daschi scho pafċħwħaldib għidu atħoħ, un leelako datu no muhsu tautas-flohħahm likk apakħi pahrwaldibas, no kuras pusses prekeħxa scho tautas-flohlu ustureħħanahs un wini wajjadibha nenaħħi neħħadha palihħi. Ta ir-leela scheħlastiba no muhsu Augstahs Waldbas, ka Wina mums ir-atweħlejji, lai pafċi waram għadha preeħsch faww tħalli tautas-flohħahm; bet ari ta ir-leela scheħlastiba, ka Waldbas mums atweħl, lai ari pafċi — apakħi ministerijas stah-wedami — waram pahrwaldiħt un pahrħu koholu faww tautas-flohlas un tħa ihpafċi għadha par to, kas ir-derigħi un labi prekeħxa jaunħas pa-audħes. — Tee ir-neħżejjixi un warbuħt ari ne wiħi fappratigi, kas luħdahs, lai fħi pafċħwħaldibas teesibha jeb scheħlastiba mums tiktu atħemta. Zitadi tas buhtu, ja Augsta Waldbas redsetu, kahdi ne-tikliba, netiziba un ne-ustiziba floħħas augħnejha, un tad-Bati no Sewis mums to atħemta, ko scheħligi atweħlejji. Bet tā tas, paledwex Deewam, now. Tā tad es-żeru, ka muhsu tautas-flohlas ari us prekeħxa weħl fweħtigħi strahdahs us ta pafċi waħda, us ka tħas tagħad stahw. Kahds floħħas draugs.

Misiones dahrwanas.

Semel-Durbes draudse	10 rubl.
Talħu dr.	35 "
Zelgawas Latweeschu lauku dr.	25 "
Piltenes dr.	10 "

R. Räder.